

Industri tekniska programmet

UPPFÖLJNING AV GYMNASIESKOLAN 2019

Denna publikation är ett utdrag ur Skolverkets rapport "Uppföljning av gymnasieskolan 2019". Rapporten publiceras årligen och finns i sin helhet i Skolverkets publikationsdatabas.

Förklaringar och definitioner av måtten i tabellerna finns i Skolverkets rapport "Uppföljning av gymnasieskolan 2019".

Publikationen finns att ladda ner som kostnadsfri PDF från Skolverkets webbplats: skolverket.se/publikationer

Grafisk produktion: AB Typoform
Omslagsbild: Getty Images

Skolverket, Stockholm 2019

Industritekniska programmet

Efter examen från industritekniska programmet ska eleverna ha de kunskaper som behövs för att arbeta inom områden som processinriktad eller maskinell materialbearbetning och produktframställning, driftsäkerhet och underhåll samt svetsning och annan sammanfogning. Programmet har fyra inriktningar: *driftsäkerhet och underhåll, processteknik, produkt- och maskinteknik* samt *svetsteknik*.

Elever på programmet

Sedan läsåret 2016/17 har antalet sökande och antalet elever i år 1 ökat till såväl antal som andel. Hösten 2018 var det 1 608 elever som påbörjade studier på programmet. Totalt är det under innevarande läsår 4 344 elever som läser på programmet varav 437 lärlingar.

Andelen elever som är kvar på programmet efter ett år har ökat något sedan 2011 och är för elevkullen som startade 2017 92 procent. Andelen som slutfört gymnasieutbildningen med examen från samma program efter tre år är 74 procent. De flesta elever som har lämnat programmet efter ett år har gått till ett annat yrkesprogram. De elever som har lämnat programmet efter två år har antingen gått till ett annat yrkesprogram eller så är de inte längre registrerade i gymnasieskolan.

Av de elever som påbörjade programmet 2015 är det 83 procent som har slutfört en gymnasieutbildning med examen eller studiebevis om minst 2 500 poäng tre år senare. Av dessa är det 81 procentenheter som har fullföljt med examen. Av de elever som slutförde programmet 2018, oavsett startår, med examen eller studiebevis om minst 2 500 poäng var det 93 procent som slutförde med examen. Det var 62 procent som läste utökat program och 32 procent som läste in grundläggande behörighet.

Av den andra kullen elever som lämnade programmet med examen var det ett år efter avslutade studier 49 procent av ungdomarna som hade en etablerad position på arbetsmarknaden medan 14 procent var studerande.

Tabell 55. Elever på industritekniska programmet.

	Läsår 2011/12	Läsår 2012/13	Läsår 2013/14	Läsår 2014/15	Läsår 2015/16	Läsår 2016/17	Läsår 2017/18	Läsår 2018/19
Sökande och nybörjare								
Antal förstahandssökande	2 369	2 234	1 925	1 813	1 687	1 645	1 798	2 008
Andel (%) av förstahandssökande alla nationella program	2	2	1,8	1,7	1,6	1,5	1,5	1,6
Antal nybörjarelever i år 1	1 553	1 557	1 336	1 260	1 164	1 088	1 156	1 252
Andel (%) nybörjare	75,9	79,2	80,9	82,6	82,1	81,5	81,5	78,0
Genomsnittligt meritvärde från grundskolan	171,7	176,4	182,9	188,1	188,5	191,7	193,9	193,9
Andel (%) elever i år 1...								
av hela elevkullen	1,5	1,6	1,4	1,3	1,1	1,0	1,0	1,2
på nationella program	1,9	1,9	1,7	1,6	1,5	1,4	1,4	1,5
på yrkesprogram	4,9	5,3	4,8	4,6	4,5	4,1	4,2	4,4
Antal elever på programmet...								
varav antal elever i år 1	2 051	1 968	1 654	1 529	1 422	1 344	1 421	1 608
varav antal elever i år 2	-	1 998	1 916	1 601	1 508	1 419	1 335	1 438
varav antal elever i år 3	-	-	1 956	1 832	1 554	1 494	1 388	1 298
Totalt antal elever samtliga år	2 051	3 966	5 526	4 962	4 484	4 257	4 144	4 344
Antal lärlingar*	63	129	231	299	327	333	441	500
Fördelningar								
Andel (%) kvinnor	9,8	10,2	10,7	11,3	11,2	11,6	11,5	11,4
Andel (%) män	90,2	89,8	89,3	88,7	88,8	88,4	88,5	88,6
Andel (%) svensk bakgrund	87,4	87,1	87,2	87,7	87,6	87,2	85,4	83,2
Andel (%) utländsk bakgrund	12,6	12,9	12,8	12,3	12,4	12,8	14,6	16,8
Andel (%) offentlig huvudman	70,3	68	66,7	65,5	64,2	65	66,6	70,2
Andel (%) enskild huvudman	29,7	32	33,3	34,5	35,8	35	33,4	29,8
Andel (%) föräldrar med högst gymnasial utbildning	67,2	64,7	63,8	62	59,8	58,4	57,5	56,3
Andel (%) föräldrar med eftergymnasial utbildning	32,8	35,3	36,2	38	40,2	41,6	42,5	43,7

* Från och med läsåret 2018/19 beräknas antalet lärlingar baserat på skolverkets elevstatistik.

Tabell 56. Elever med registrerad inriktning i år 3 på industritekniska programmet.

	Läsår 2013/14	Läsår 2014/15	Läsår 2015/16	Läsår 2016/17	Läsår 2017/18	Läsår 2018/19
Totalt antal elever med registrerad inriktning i år 3	1 801	1 829	1 554	1 492	1 388	1 298
Andel (%) av eleverna i år 3	92,1	99,8	100	99,9	100	100,0
Driftsäkerhet och underhåll antal elever	162	141	127	148	128	103
Andel (%) av eleverna	9	7,7	8,2	9,9	9,2	7,9
Andel (%) av kvinnorna	5,4	5,8	6,4	7	7,3	1,3
Andel (%) av männen	9,4	7,9	8,4	10,3	9,5	8,8
Processteknik antal elever	52	66	53	45	61	64
Andel (%) av eleverna	2,9	3,6	3,4	3	4,4	4,9
Andel (%) av kvinnorna	11,4	8,9	7,6	5,8	8	10,3
Andel (%) av männen	2	3	2,9	2,7	4	4,2
Produkt- och maskinteknik antal elever	839	831	683	735	651	614
Andel (%) av eleverna	46,6	45,4	44	49,3	46,9	47,3
Andel (%) av kvinnorna	60,5	63,7	52,9	64,5	62	61,3
Andel (%) av männen	45,2	43,3	42,8	47,3	45,1	45,4
Svetechnik antal elever	748	791	691	564	548	517
Andel (%) av eleverna	41,5	43,2	44,5	37,8	39,5	39,8
Andel (%) av kvinnorna	22,8	21,6	33,1	22,7	22,7	27,1
Andel (%) av männen	43,5	45,8	45,9	39,8	41,5	41,6

Programmets spridning i landet

Tabell 57. Industritekniska programmets spridning i landet, år 1.

	Läsår 2011/12	Läsår 2012/13	Läsår 2013/14	Läsår 2014/15	Läsår 2015/16	Läsår 2016/17	Läsår 2017/18	Läsår 2018/19
Antal skolkommuner där programmet finns i år 1	141	134	124	126	117	120	120	121
Antal skolenheter som har programmet i år 1	-	159	142	152	138	140	147	150
varav offentlig huvudman	-	123	109	118	106	112	115	119
varav enskild huvudman	-	36	33	34	32	28	32	31

Elevflöden i programmet

Tabell 58. Andel (%) elever på industritekniska programmet som avbryter, byter från samt slutför programmet.

		Nybörjare 2011	Nybörjare 2012	Nybörjare 2013	Nybörjare 2014	Nybörjare 2015	Nybörjare 2016	Nybörjare 2017
Antal nybörjare		1 553	1 557	1 336	1 260	1 164	1 088	1 156
Efter ett år	Elever kvar på samma program	88,6	88,7	90,4	92,5	92,2	92	92,0
	Bytt till (annat) yrkesprogram	6,2	5,7	3,6	4,3	3,6	5,2	4,2
	Bytt till högskoleförberedande program	2,6	2,9	2,8	1,3	1,7	1,3	1,5
	Bytt till introduktionsprogram	1,4	1,2	1,9	0,8
	Ej registrerad i gymnasieskolan	1,2	1,6	1,3	1,1	1,9	0,9	2,2
Efter två år	Elever kvar på samma program	85,4	82,6	85,9	89,3	88,4	88,8	
	Bytt till (annat) yrkesprogram	7	5,9	4,3	4,4	4,6	5,1	
	Bytt till högskoleförberedande program	2,9	5,8	6,7	2	2,1	1,4	
	Bytt till introduktionsprogram	1,4	2,4	0,3	1	0,7	0,6	
	Ej registrerad i gymnasieskolan	3,4	3,3	2,8	3,3	4,2	4,2	
Efter tre år	Andel (%) med examen från samma program	68,3	67,8	73,7	70,9	73,6		

Tabell 59. Studieresultat och etablering på arbetsmarknaden för elever på industritekniska programmet.

		Examensår 2014	Examensår 2015	Examensår 2016	Examensår 2017	Examensår 2018
Studieresultat	Antal elever som har avslutat gymnasieskolan på programmet	1 555	1 591	1 353	1 265	1 189
	Andel (%) som har lämnat programmet med examen	86,3	87,7	89,9	91,1	93,0
	Andel (%) med grundläggande behörighet	30	32,3	31,9	34,6	32,2
Ett år efter avslutade gymnasiestudier	Andel (%) etablerade på arbetsmarknaden	42,6	49,4			
	Andel (%) studerande	16,1	13,8			

Tabell 60. Genomströmning för nybörjarelever på industritekniska programmet ht 2015, resultat efter tre års studier.

	Antal nybörjare ht 2015	Total andel (%) avgångselever	Andel (%) med examen	Andel (%) med studiebevis (ej examen)	Andel (%) som slutfört utbildningen inom samma program	Andel (%) kvar i gymnasieskolan hösten 2018
Nationella program totalt	85 674	82,5	76,1	6,4	79,8	8,0
Yrkesprogram totalt	25 432	78,7	72,0	6,7	76,7	8,6
Industritekniska programmet	1 164	83,2	80,5	2,7	76,3	6,1
Kvinnor	132	84,8	75,0	7,6
Män	1 032	83,0	76,5	5,9
Svensk bakgrund	1 069	84,0	77,4	5,8
Utländsk bakgrund	95	74,7	64,2	9,5
Offentlig huvudman	676	79,0	74,3	4,7	77,4	7,0
Enskild huvudman	488	89,1	89,1	0,0	74,8	4,9
Föräldrarnas högsta utbildningsnivå						
– eftergymnasial	520	89,4	87,3	2,1	79,0	6,2
– gymnasial	635	78,4	75,1	3,3	74,2	6,0

Tabell 61. Studieresultat för elever som har avslutat gymnasieskolan på industritekniska programmet vt 2018.

	Antal elever	Därav: Andel (%) med examen	Andel (%) med studiebevis (ej examen)	Andel (%) med utökat program	Andel (%) med grundläggande högskolebehörighet	Genomsnittlig betygspoäng
Nationella program totalt	81 536	90,4	9,6	30,6	73,0	14,3
Yrkesprogram totalt	25 968	88,4	11,6	39,9	34,3	13,2
Industritekniska programmet	1 189	93,0	7,0	61,6	32,2	13,5
Kvinnor	118	98,3	..	71,2	57,6	15,1
Män	1 071	92,4	..	60,6	29,4	13,3
Svensk bakgrund	1 035	94,0	6,0	61,9	33,6	13,7
Utländsk bakgrund	154	86,4	13,6	59,7	22,7	12,5
Offentlig huvudman	773	90,3	9,7	49,8	11,0	13,0
Enskild huvudman	416	98,1	1,9	83,7	71,6	14,5
Föräldrarnas högsta utbildningsnivå						
– eftergymnasial	502	95,6	4,4	73,3	47,8	14,1
– gymnasial	651	91,6	8,4	53,1	21,4	13,1

Kvinnor och män på programmet

Av eleverna på programmet är det 11 procent kvinnor. Andelen har ökat sedan 2011. Kvinnorna väljer i störst utsträckning, 61 procent, att läsa inriktningen *produkt- och maskinteknik*. Även männen på programmet läser i störst utsträckning, 45 procent, denna inriktning men en nästan lika stor andel, 42 procent läser *svetsteknik*.

Av de elever som påbörjade studier på programmet 2015 var det 85 procent av kvinnorna som tre år senare erhöll en examen eller studiebevis om minst 2 500 poäng och 83 procent av männen.

Kvinnor som slutförde sina studier på programmet 2018 med antingen examen eller studiebevis om minst 2 500 poäng hade till 71 procent läst utökat program och till 58 procent läst in grundläggande behörighet. Bland männen var det 61 procent som läst utökat program och 29 procent som läst in grundläggande behörighet. Det är en förhållandevis hög andel elever som läser utökat program bland både män och kvinnor. Kvinnorna läser dubbelt så ofta in grundläggande behörighet. Dock är andelen kvinnor på programmet endast 11 procent.

Enskild och offentlig huvudman

Programmet finns på 150 skolenheter i 121 skolkommuner. Det är 21 procent av skolenheterna som har enskild huvudman och 30 procent av eleverna läser hos dessa. Andelen elever som läser hos enskild huvudman har ökat för att sedan sjunka igen sedan 2011 medan andelen fristående skolenheter har varit relativt stabil.

Av de elever som påbörjade studier på programmet 2015 var det 89 procent av eleverna hos enskild huvudman som tre år senare erhöll en examen och 74 procent av eleverna hos offentlig huvudman.

För elever som har lämnat gymnasieskolan från programmet hos enskild huvudman 2018 med antingen examen eller studiebevis om 2 500 poäng är det 84 procent av eleverna som har läst utökat program och 72 procent som har läst in grundläggande behörighet. För elever som slutfört programmet hos offentlig huvudman är det 50 procent som har läst utökat program och 11 procent som har läst in grundläggande behörighet.

Svensk eller utländsk bakgrund

Det är 17 procent av eleverna på programmet som har utländsk bakgrund. Andelen har ökat sedan 2011. Det är en större andel av eleverna med svensk bakgrund, 84 procent, som lämnar gymnasieskolan med examen eller studiebevis om minst 2 500 poäng tre år efter påbörjade studier på programmet än elever med utländsk bakgrund, 75 procent. För de elever som slutförde sin gymnasieutbildning på programmet 2018 med examen eller studiebevis om minst 2 500 poäng var det 62 procent av eleverna med svensk bakgrund som hade läst utökat program och 34 procent som hade läst in grundläggande behörighet. För elever med utländsk bakgrund var det 60 procent som hade läst utökat program och 23 procent som hade läst in grundläggande behörighet.

Föräldrar med gymnasial eller eftergymnasial utbildning

Det är 44 procent av eleverna på programmet vars föräldrar har en eftergymnasial utbildning. Andelen har ökat sedan 2011 då den var 33 procent. Det är en större andel av eleverna vars föräldrar har en eftergymnasial utbildning, 87 procent, som lämnar gymnasieskolan med examen tre år efter påbörjade studier på programmet än elever vars föräldrar som högst har en gymnasial utbildning, 75 procent. För de elever som slutförde sin gymnasieutbildning på programmet 2018 med examen eller studiebevis om minst 2 500 poäng var det 73 procent av eleverna vars föräldrar har en eftergymnasial utbildning som hade läst utökat program och 48 procent som hade läst in grundläggande behörighet. För elever vars föräldrar som högst har en gymnasial utbildning var det 53 procent som hade läst utökat program och 21 procent som hade läst in grundläggande behörighet.

Kommentar om industritekniska programmet

Söksiffrorna för industritekniska programmet ökar i år igen och något fler kvinnor väljer nu också industriteknisk utbildning. Intresset för lärlingsutbildning bland elever har också ökat i landet genom att flera företag erbjuder elever gymnasial lärlingsanställning. Det är framförallt på några orter i landet som näringslivet tagit detta initiativ.

Under året har Skolverket påbörjat en översyn av programmets yrkesutgångar i samråd med nationella programrådet. Yrkesutgångarna, som är förslag till fördjupningskurser mot ett yrkesområde, ska motsvara arbetslivets behov och är tänkta att uppdateras med jämna mellanrum. Det som nationella programrådet särskilt lyfter är behovet av arbetskraft inom automation och industriell digitalisering. Efterfrågan på utbildade svetsare är också fortsatt stor. Den snabba digitaliseringen av industrin ökar kraven på industriteknisk utbildning. Bland referensskolorna poängterar lärarna därför ett stort behov av kompetensutveckling på området, men också ett behov av ökat samarbete med branscherna där kompetensen och den nya tekniken finns.

En försöksverksamhet med yrkesprov har inletts för yrkesutbildning på gymnasial nivå. Den innefattar några yrken inom det industritekniska området; automationsmekaniker och CNC-operatörer. Försöket pågår fram till och med år 2021 och ska därefter utvärderas. Nationella programrådet och branscherna ser positivt på verksamheten och hoppas att det ska stärka kopplingen mellan yrke och arbetsmarknad.

Bland avgångseleverna läsåret 2017/18 (Skolverkets senaste siffror) var det 93 procent av eleverna som fick en yrkesexamen, vilket är den högsta siffran av samtliga yrkesprogram.